SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Marco Ceccaroni

Obor: Tvůrčí fotografie

Fotografie na Akademii "LABA"

Libera Accademia di Belle Arti, Brescia, Itálie

Photography at Academy "LABA"

Free Academy of Fine Arts, Brescia, Italy

Bakalářská práce

Opava 2012

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Abstrakt:

Studium fotografie na Akademii krásných umění LABA v Brescii, výuka a tvůrčí činnost studentů a učitelů. Úvod do studia uměleckých akademií a současné italské legislativy.

Klíčová slova:

Akademie krásných umění, Akademie krásných umění LABA Brescia, Itálie, fotografie, historie

Abstract:

Study of photography at the Free Academy of Fine Arts LABA in Brescia, teaching, creative activity of students and teachers. Introduction to the study of art in the Italian academies and current legislation.

Key words:

Academy of Fine arts, Free Academy of Fine Arts LABA Brescia, Italy, Photography, History

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Akademický rok: 2011/2012

Studijní program: Filmové,televizní a fotografické umění a nová média
Forma: Kombinovaná
Obor/komb: Tvůrčí fotografie (TF)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Marco Ceccaroni	nám. sv. Hedviky 11, 746 01 Opava	F081664

TÉMA ČESKY:

Fotografie na Akademii "LABA" Libera Accademia di Belle Arti, Brescia Itálie

NÁZEV ANGLICKY:

Photography at Academy "LABA" Free Academy of Fine Arts, Brescia Italy

VEDOUCÍ PRÁCE:

Odb. as. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Historie akademie, struktura výuky fotografie, práce s fotografií studentů a pedagogů.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

Newhall, B., Storia della fotografia, USA, 1982, ISBN: 88-06-57133-0
Santler, J., Možnosti fotografie ve výuce a výchově, CZ, 2005, Magisterská diplomová práce.
Birgus, V., Mlčoch, J.: Česká fotografie 20. století. Praha, 2005 ISBN: 80-86217-89-2

Podpis studenta: ……. Datum:…….

Podpis vedoucího práce: …… Datum:…….

Podpis vedoucího katedry: ……. Datum:……

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně za použití literatury a pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby tato práce byla zveřejněna zařazením do knihovny FPF SU v Opavě a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky ITF.

V Opavě, dne

Marco Ceccaroni

Poděkování

Děkuji za vedení a pomoc při psaní práce

Odb. as. Mgr. Jiřímu Siostrzonekovi, Ph.D.

Za laskavost a ochotu, bez nichž bych nemohl dokončit tuto práci, osobně děkuji řediteli Svobodné akademie LABA v Brescii prof. Robertu Dolzanellimu, prezidentu akademie arch. Luigimu Bracchimu, zástupci ředitele dott. Francesku Martinellimu. Za profesionalitu a kompetenci jejich příspěvku k této práci děkuji řediteli katedry fotografie prof. Virgiliovi Fidanzovi a prof. Giovanně Magriové.

Obzvláště děkuji také vedoucí studijního oddělení Vivianě Marendě za nenahraditelnou a podstatnou spolupráci a následně všem zaměstnancům LABA.

© 2012 Marco Ceccaroni, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

OBSAH

1. ÚVOD **6**

2. AKADEMIE KRÁSNÝCH UMĚNÍ V ITÁLII **7**

2.1 Historický přehled 7
2.2 Soubor norem na akademiích krásných umění 8
2.3 Akademie a výuka fotografie 8

3. SVOBODNÁ AKADEMIE KRÁSNÝCH UMĚNÍ LABA V BRESCII **12**

3.1 Historie Akademie 12
3.2 Struktura a pracoviště LABA 14
3.3 Podmínky přijetí na LABA 18

4. KATEDRA FOTOGRAFIE NA AKADEMII V BRESCII **20**

4.1 Vedení katedry 20
4.2 Předměty 20
4.3 Pojetí výuky 21
4.4 Předměty a cíle výuky tříletého studia 22
4.5 Náplň předmětů tříletého studia 24
4.6 Předměty a cíle výuky navazujícího dvouletého studia 27
4.7 Náplň předmětů navazujícího dvouletého studia 28
4.8 Závěrečné práce 29
4.9 Statistika zapsaných studentů a absolventů 30
4.10 Umělecká a tvořivá činnost katedry fotografie 30

5. STUDENTI A JEJICH ČINNOST **33**

5.1 Mattia Toselli 33
5.2 Cristina Marasini 35
5.3 Nicholas Sudati 37
5.4 Anna Agliardi 39
5.5 Chiara Tanzi 41
5.6 Laura Dottesi 43
5.7 Alessandra Ricci 45

6. VYUČUJÍCÍ A JEJICH ČINNOST **47**

6.1 Virgilio Fidanza 47
6.2 Giovanna Magri 52

7. PROSTORY A VYBAVENÍ PRO STUDIUM FOTOGRAFIE **54**

8. ZÁVĚR **62**

9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ: **64**

10. JMENNÝ REJSTŘÍK **66**

1.Úvod

Tématem, které jsem vybral pro svou bakalářskou práci na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, je výuka fotografie na jedné z italských Akademií. Výběr tématu vyplývá z faktu, že po čtyřech nezapomenutelných letech studia na ITF, jsem chtěl prozkoumat eventuální analogické možnosti studia fotografie na akademické úrovni na školách v mé rodné zemi, Itálii, a tyto informace zprostředkovat prostřednictvím analýzy jedné z těchto škol. Jedná se o Svobodnou akademii krásných umění v Brescii. Již při přípravách výběru školy vhodné k analýze, jsem si uvědomil, že situace v oblasti akademického vzdělání v oboru fotografie je v Itálii výrazně odlišná od situace v České republice.

Svobodná akademie krásných umění LABA v Brescii se jako jediná dá určitým způsobem analogicky přirovnat k Institutu tvůrčí fotografie na Slezské univerzitě v Opavě. Badatelská práce na dané téma mi překvapivě osvětlila živou a dynamickou skutečnost o podmínkách a prostředí akademické výuky fotografie v Itálii, která sice odpovídá evropským normám, vpravdě je však stále ještě málo propagovaná, její struktura je poněkud dezorganizovaná a v uměleckém prostředí také nedostatečně akceptovaná.

Ve stručném historickém přehledu představím základní soubor norem a typologií akademických studií umění v Itálii.

2. Akademie krásných umění v Itálii

2.1 Historický přehled

Studium umění ve všech svých disciplínách, s výjimkou té hudební, která je vyučována na konzervatořích, je spjato po celou dobu svého vývoje s Akademiemi krásných umění. Tyto instituce již od svých počátků umožňovaly mladým umělcům svobodně se vyjádřit a z pedagogického hlediska byly obsazeny nejlepšími mistry dané doby.

První akademie krásných umění byla založena roku 1563 ve Florencii a nesla jméno Akademia a společnost umění a kresby. Jejím prvním rektorem byl velký malíř Michelangelo Buonarroti, který rok po jejím založení umírá.

Od svého vzniku se Akademie umění neustále vyvíjely, přizpůsobovaly dobám, normám a zákonům, ale dodnes jim zůstala víra v tradiční hodnoty. Ještě před několika lety probíhala výuka na uměleckých akademiích sice paralelně s výukou univerzitní, tituly dosažené po čtyřech letech studia však nebyly považovány za univerzitní tituly, třebaže se jednalo o tituly akademické. Průběh studia byl spíše praktický a málo teoretický, což ho poněkud odlišovalo od výuky na univerzitách. Dnes se akademie, v důsledku nutnosti dát akademickým diplomům hodnotu univerzitního typu, vyrovnaly univerzitám nejen, co se týče úrovně vzdělání a dosažených titulů, ale také průběhem studia, které je nyní pětileté, předměty jsou teoretické i praktické a vycházejí ze systému kreditů. Tento systém spojuje sektor akademický a univerzitní v rámci evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, vzniklého na základě dohod uzavřených v rámci Boloňského procesu většinou evropských zemí za společným účelem reorganizace vysokoškolského vzdělání.

2.2 Soubor norem na akademiích krásných umění

Akademie krásných umění jsou součástí AFAM (Vysoké učení hudební a pohybové) a spadají pod MIUR (Ministerstvo vysokého školství a výzkumu) na základě zákona 508 z 21. prosince 1999 a jeho novelou z 25. září 2002. K AFAM se řadí následující instituce zabývající se vyšším uměleckým vzděláním v Itálii:

- **Státní akademie krásných umění**
- **Legálně uznané akademie krásných umění**
- **Národní akademie divadelního umění**
- **Národní akademie tance**
- **Hudební konzervatoře**
- **Ostatní hudební instituty**
- **Vyšší instituty uměleckého průmyslu (ISIA)**

V praxi se díky aplikaci tohoto zákona umělecká výuka vyrovnala výuce univerzitní a následně také hodnota titulů byla sjednocena.

V současné době se na italském území nachází 44 činných akademií krásných umění uznaných Ministerstvem školství a výzkumu a přináležejí k AFAM. Dvacet z těchto akademií je státních, dvacet čtyři je soukromých.

2.3 Akademie a výuka fotografie

Čtyři ze státních akademií nabízejí odborné kurzy fotografie, pouze však pro navazující magisterské studium.

Jsou to tyto akademie:

- **Akademie krásných umění v Bologni**
- **Akademie krásných umění v Katánii**
- **Akademie krásných umění v Miláně „Brera"**
- **Akademie krásných umění v Neapoli**

Kromě těchto akademií existuje ještě několik dalších, které do svého vzdělávacího programu zahrnuly kurzy první a druhé úrovně (bakalářské i magisterské programy) pod názvem Nové umělecké technologie. V jejich rámci jsou skládány zkoušky související s fotografií a s dalšími multimediálními technikami, s cílem vybavit studenty v oboru vizuální kreativity schopností vytvářet díla, která by odpovídala novým požadavkům na trhu profesionálního umění.

Toto umožňují následující akademie:

- **Akademie krásných umění ve Florencii**
- **Akademie krásných umění v Carraře**
- **Akademie krásných umění v Benátkách**

Z uvedeného vyplývá, že na státních akademiích je tedy možno studovat obor fotografie až v navazujícím magisterském studiu.

Mezi soukromými akademiemi, legálně uznanými ministerstvem existuje pouze jedna, která nabízí výuku odborné fotografie s kompletním studijním plánem 3+2, tedy tříleté bakalářské a dvouleté navazující magisterské studium, zakončené akademickými diplomy prvního a druhého stupně. Akademie, která toto umožňuje a je zároveň předmětem analýzy této práce se jmenuje:

Svobodná akademie krásných umění LABA v Brescii

Je zřejmé, že nabídka vyššího vzdělání v oboru fotografie není v Itálii adekvátní, jak z hlediska rozšířenosti, tak z hlediska provázanosti. S výjimkou několika málo případů zůstává studium fotografie na okraji zájmu a především jako předmět doplňkový. Vzhledem k bohaté historii italské fotografie se zdá víc než zvláštní, že fotografie, uznaná forma umění, je jako obor ještě pořád tak málo propagovaná a navštěvovaná. V mnoha evropských zemích má vysokoškolské fotografické vzdělávání již dlouholetou tradici. Reforma sjednotila pravidla univerzitního studia na evropské úrovni a prorazila cestu také italské reformě akademií krásných umění a začala pomalou revoluci, která přináší dnešní výše charakterizovanou situaci

akademického studia fotografie v Itálii. Toto zpoždění je zapříčiněno různými faktory: pevná tradice státních akademií, které se před reformou (z důvodu historické rigidity) stavěly k čemukoli novému, především k výuce kreativní fotografie, skepticky a ta do studijního programu zařazena nebyla. Četné soukromé akademie tuto odbornou výuku sice umožňovaly, jen málokterá však byla ministerstvem akreditována do celku AFAM. Byrokracie, nedostatečná vůle a především organizační potíže s vytvořením studijních plánů, které by odpovídaly kvalitativním požadavkům ministerstva, nakonec způsobily to, že zhruba deset let po školské reformě pouze jediná z těchto akademií, Svobodná akademie krásných umění v Brescii, dokázala překonat všechny problémy a vytvořila tříleté a navazující dvouleté studium, věnované výhradně fotografii a jejím nejrůznějším aspektům – technickým, teoretickým, uměleckým. Univerzita zajistila také špičkové pedagogy na nejvyšší odborné úrovni.

V následující kapitole budou představeny možnosti a podmínky studia pro zájemce fotografie v období před velkou reformou. Cituji slova Gasparda-Felíxe Tournachona, známějšího pod pseudonymem „Nadar“:

"Fotografie je nádherný objev, věda, která dokáže okouzlit nejvybranější talent, umění, jež podnítí důvtipného ducha a jehož užívání zvládne i nejhloupější z hloupých. Teorie fotografie se dá naučit za hodinu, první praktické zkušenosti se dají získat za den. To, co se nedá naučit, je cit pro pojetí světla (...), morální inteligence subjektu (...)"[1]

Myslím, že možnosti vzdělávání v oboru fotografie před revolučními změnami, by se daly rozdělit do dvou směrů. Jedním bylo individuální a svobodné vzdělávání, které však muselo být podepřeno silným charakterem umělce, velkým talentem a obrovskou schopností sledovat a reinterpretovat učení těch, kteří jej předcházeli a inspirovali. Dovolím si tvrdit, že v historii italské fotografie jsou nejslavnějšími osobnostmi právě tyto „děti talentu“, které musely vynaložit velkou námahu, aby

[1] Newhall, B., **Storia della fotografia,** USA, 1982, ISBN: 88-06-57133-0

představili vlastní, subjektivní názor. Druhou možností bylo a stále je navštěvovat četné seriózní či méně seriózní soukromé školy fotografie, které jsou převážně technicky zaměřené. Ale jen v několika málo případech a za vysokou finanční sumu jsou poskytnuty vědomosti a dovednosti, díky kterým je možné po jejich absolvování uplatnit se na trhu práce. Jindy se výuka omezuje na pouhé sterilní a příliš odborné technické vzdělávání. Všechny tyto školy a ústavy, často velmi zvučných jmen, udělují diplomy a tituly, které i přes vysokou cenu zaplacenou za jejich obdržení, nenabývají opravdové praktické hodnoty. Tímto nechci říct, že jen na základě upřednostnění jedné školy před druhou, je možno stát se úspěšnými a světoznámými fotografy či umělci. Akademie, školy a ústavy, ať už jsou veřejné, soukromé, oficiálně uznané ministerstvem či ne, nemají vliv na talentovou výbavu studenta, je však třeba říci, že skutečný talent se může dále utvářet z velké části díky nim. Tento fakt lze jednoduše ověřit na světové úrovni. Spousta nejznámějších osobností v oboru fotografie vzešla ze školského prostředí vysoké kvality, a to se týká jak studentů, tak vyučujících.

3. Svobodná akademie krásných umění LABA v Brescii

3.1 Historie Akademie

Svobodná akademie krásných umění LABA v Brescii vznikla v září roku 1999 z iniciativy současného předsedy Akademie Arch. Luigi Bracchiho a umělce Roberta Dolzanelliho, malíře, sochaře a stávajícího ředitele. Tyto dva přátele spojil společný projekt založit akademickou instituci, která by byla schopna zprostředkovat výuku umění novým, moderním a dynamickým způsobem, vycházející však současně z historických kořenů dlouholeté tradice výuky umění v Itálii. Tato instituce měla být také autonomní a finančně nezávislá.

Ke dvojici Bracchi - Dolzanelli se záhy připojil také současný zástupce ředitele umělec Francesco Martinelli, který zároveň vyučuje malířství. Také Martinelli se od počátku aktivně podílel na zakládání Akademie a díky svým vynikajícím organizačním schopnostem se stal jedním z nosných pilířů. Tito tři rozdílní lidé spojili fantazijní, umělecké a praktické složky složitého projektu, který postupem času prokázal svou platnost a reálnost. První sídlo Akademie vzniklo v Brescii, ale v jiné lokalitě, než sídlo současné. Nacházelo se v ulici Giovanni Randaccio 3 v prostorách Centra Dedalových studií, které měla Akademie pronajaty od města. Zde začala výuka s prvními padesáti studenty, kteří byli rozděleni do tří ateliérů (malířského, sochařského a scénografického), jež stály na počátku vývoje učebního procesu Akademie. O rok později radnice neobnovila nájemní smlouvu a tak zůstala Akademie najednou bez pracoviště, kde by mohla vést lekce. Byly to těžké okamžiky, ale díky dobrým kontaktům se brzy podařilo najít nové místo. Jednalo se o bývalý průmyslový komplex, který je současným sídlem a nachází se v ulici Don Vender v Brescii. Díky svým architektonickým vlastnostem se výborně hodí ke svému účelu. V tomto roce již měla Akademie 137 studentů a vznikají nové ateliéry: dekorace, restaurování, designu, grafického designu, módy, malířství a restaurování, umění multimeditální komunikace. Akademie se dostala z problémů a měla adekvátní zázemí pro svou činnost a působení. Tvrdá práce pak přinesla své

ovoce v podobě více než tisícovky studentů a vzniku poboček Akademie v Itálii a v zahraničí.

Oficiálně sice vznikla LABA tři měsíce předtím, než vstoupila v platnost velká celoevropská reforma vysokých uměleckých škol[2]. Z tohoto důvodu měla na počátku pouze čtyřletý studijní plán, ale již v akademickém roce 2000/2001 se přizpůsobuje řádu vyplývajícímu z reformy a v druhém roce svého působení a fungování získává oprávnění (akreditaci) ministerstva školství (ministerským výnosem č. 39 z 28. října 2002). Od té doby LABA každoročně zvyšuje a vylepšuje kvalitu svých studijních plánů, vykazuje dobré výsledky a má rostoucí počty zapsaných studentů.

V prvotním pojetí projektu vzniku Akademie hrály roli tři klíčová slova, která byla zároveň jeho základními stavebními kameny:

- *internacionalizace*: je chápána především jako otevřenost novému, odlišnému, možnost sjednocování kreativity různých kultur a od prvopočátku projektu byla jedním z původních principů. Akademie již od svých začátků spolupracovala s programem Erasmus, pořádá a umožňuje četné výstavy umělcům ve vlastním výstavním prostoru, studenti se zúčastňují mezinárodních soutěží a výstav. Nejen toto však tvoří mezinárodní kredit LABA. Akademie již několik let expanduje do zahraničí – byla otevřena pobočka v Číně, vedení školy poskytlo podporu a know –how při realizaci projektu v Africe – Kamerunu.

- *svoboda*: LABA se typologicky řadí k soukromým akademiím, není tedy dotována státem, ani žádnou politickou či soukromou organizací, která by mohla omezovat vedení akademie ve schvalování a rozhodování. Je financována pouze vybraným školním poplatkem studentů, kteří, jak vyplývá z rozpočtu, jsou zároveň jejími jedinými sponzory. Tento důležitý princip

[2] Raccolta ufficiale degli atti normativi della Repubblica italiana Legge 21 dicembre 1999, n.508

inspiroval zakladatele akademie již v začátcích: ekonomická a intelektuální svoboda, kterou předchází už jen tvořivý lidský duch.

- *inovativnost*: jakožto akademie relativně mladá, nese s sebou LABA do nového tisíciletí sice břímě tradicionalistických vlivů, na druhou stranu však silně touží tyto tradice překonat, využít nových možností, přijmout nové obsahy, technologie.

Tuto koncepci považuji za správnou, zejména co se týče výuky fotografie, specifického oboru, na který soustředím pozornost v dalším textu. Výuku oboru fotografie v Itálii nemůžeme považovat za pouhý experiment, nýbrž za platnou a dobře fungující součást vysokoškolského systému, a to jen díky dlouhodobé a vytrvalé snaze LABA, která v tomto smyslu již na počátku dobře odhadla její pozici.

3.2 Struktura a pracoviště LABA

LABA je soukromá akademie krásných umění uznaná MIUR (ministerstvo veřejného vzdělání) ministerským výnosem z 27.4. 2000, nese status kapitálové společnosti: L.A.B.A. s.r.l. – Svobodná akademie krásných umění.

Představenstvo Akademie:

- Arch. Luigi Bracchi
- Roberto Dolzanelli
- Alessandra Giappi
- Ludovico Dolzanelli
- Vania Bracchi

Administrativní zaměstnanci LABA:

- Ředitel: Roberto Dolzanelli
- Prezident: Luigi Bracchi
- Zástupce ředitele: Francesco Martinelli
- Zodpovědný administrátor: Alessandra Giappi

- Umělecký ředitel: Albano Morandi
- Umělecký ředitel pracoviště v Lenu: Maurizio Bernardelli Curuz
- Umělecký ředitel pracoviště ve Florencii: Mauro Manetti
- Umělecký ředitel pracoviště v Rimini: Massimo Marra
- Oddělení pro záležitosti večerní akademie: Alberto Goglio
- Hlavní sekretariát: Vanessa Aradori, Eleonora Fenaroli
- Studijní oddělení/Mezinárodní vztahy/Erasmus: Viviana Marenda
- Administrativní sekretariát: Domenico La Rosa
- Web Marketing/Grafický design: Anna Guzzi
- Marketing/Akce: Alessandra Ilaman Haswani
- Správa pracovišť/Prostor LABA: Ludovico Dolzanelli
- Systém řízení kvality: Lucia Careri
- Nepovinné kurzy: Valentino Ungaro
- Ekologie a bezpečnost: Alfredo Dolzanelli
- IT manažer: Francesco Ferrari
- Technik síťových systémů: Claudio Calza

Pro Akademii dále pracuje 139 vyučujících.

LABA v Itálii vyvíjí svou činnost na pracovištích v Brescii a dále na oddělených pracovištích ve Florencii, v Rimini a v Lenu.

Hlavní pracoviště v Brescii: nachází se v ulici Don G. Vender 66 – 25127, v komplexu velkém 4000 metrů čtverečních, je neuralgickým centrem, v němž se odvíjí hlavní školská a organizační činnost. LABA v Brescii je rozdělena na jednotlivé katedry, kde je možno studovat rozličné obory bakalářského či navazujícího magisterského studia.

Katedry a obory tříletého studia:

- Katedra vizuálního umění
    1. Dekorace
    2. Malířství
    3. Sochařství
- Katedra návrhářství a aplikovaného umění
    1. Scénografie
    2. Restaurování
    3. Grafický design a multimédia
    4. Design
    5. Fotografie

Obory navazujícího magisterského studia spadají pod jednu katedru:

- Katedra vizuálního umění a divadelní vědy
    1. Dekorace
    2. Malířství
    3. Sochařství
    4. Restaurování
    5. Scénografie
    6. Grafický design a multimédia
    7. Design
    8. Fotografie

Oddělené pracoviště v Brescii: nachází se na náměstí Piazza del Foro 2 v Palácovém domě z 16. století přímo v srdci historického centra města. Zde je vyvíjena činnost katedry vizuálního umění a v dubnu roku 2008 zde byl otevřen výstavní prostor pro současné umění (Prostor LABA), kde jsou během roku pořádány četné výstavy a další akce.

Oddělené pracoviště v Lenu: nachází se v ulici Desiderio 1 ve vile Villa Badia z devatenáctého století. Zde od akademického roku 2009/2010 vyvíjí svou činnost

katedra návrhářství a aplikovaného umění, přináležející k ateliéru grafického designu a multimédií, probíhá zde studijní program zakončený diplomem první úrovně.

Oddělené pracoviště ve Florencii: nachází se na náměstí Piazza di Badia v provincii Ripoli 1/A 50126 ve Florencii. Toto pracoviště vzniklo především pro studenty, kteří žijí v této části Itálie a Brescia je pro ně daleko, ale také proto, aby se dostálo požadavku expanze Akademie, její modernosti a dynamičnosti. Pracoviště, třebaže je závislé na hlavním sídle v Brescii, prokazuje vlastní silnou identitu tvořenou studenty a hlubokou propojenost s uměleckou tradicí města Florencie. Je zde možno studovat tříletý i navazující magisterský cyklus v následujících oborech:

- Fotografie
- Grafický design a multimédia
- Design
- Malířství
- Restaurování

Oddělené pracoviště v Rimini: nachází se na ulici Roma 64/b 47900 v Rimini, je činné od akademického roku 2001/2002. Rovněž toto pracoviště slouží částečně jako logistická podpora pro studenty zapsané v Brescii, ale žijící v Rimini a okolí. Studijní plán je obdobný, tedy 3+2 roky, na rozdíl od ostatních pracovišť podléhá jiným podmínkám. Bakalářské i magisterské studium spadá pod katedru návrhářství a aplikovaného umění. Bakalářský kurz zahrnuje současně všechny studijní obory, jimiž jsou:

- Grafický design
- Fotografie
- Design módy
- Design

Studiem příslušných předmětů by měl klient získat základní přípravu v oboru, načež během studia navazujícího si vybírá určitou specializaci a prohlubuje si zároveň

znalosti z různých oborů dle vlastní volby. Znamená to tedy, že bakalářské studium zde je jednotné a společné pro všechny specializované obory navazujícího magisterského studia.

3.3 Podmínky přijetí na LABA

Podmínkou pro přijetí na jednu ze škol Akademie LABA není přijímací zkouška, omezený je pouze počet studentů v jedné skupině – třídě.

- **Maximální počet studentů v jedné skupině v oborech denního tříletého studia**

  1. Vizuální umění: 15
  2. Restaurování: 15
  3. Průmyslové dekorování - zařizování interiérů: 15
  4. Průmyslová scénografie a základy architektury: 15
  5. Módní design: 30
  6. Design: 30
  7. Grafický design a multimédia: 25
  8. Fotografie: 30

- **Maximální počet studentů v jedné skupině v oborech večerního tříletého studia**

  1. Vizuální umění: 15

- **Maximální počet studentů v jedné skupině v oborech denního dvouletého navazujícího studia**

  1. Grafický design a multimédia: 20
  2. Dekorování: 15
  3. Průmyslový design a návrhářství: 20
  4. Průmyslový design - inovativní design: 20
  5. Průmyslový design bydlení: 20
  6. Fotografie: 20

- **Maximální počet studentů v jedné skupině v oborech večerního dvouletého navazujícího studia**

  1. Vizuální umění: 15
  2. Fotografie: 25
  3. Design: 25
  4. Grafický design a multimédia: 25

V případě, že je přihlášeno více uchazečů, jsou vytvářeny skupiny vždy tak, aby maximální počet studentů jedné skupiny dosahoval uvedeného počtu. Tím je zajištěn kvalitativní standard výuky pro všechny studenty.

Na počátku akademického roku studenti vykonávají testy. Podle jejich výsledků jsou následně rozdělováni do skupin. Testy jsou vykonávány z angličtiny a základní práce s počítačem. Dále studenti musí předložit pro bakalářské studium maturitní vysvědčení, pro navazující magisterské studium pak diplom první úrovně (bakalářský). Předzápis je možný během celého roku, zápis vždy od 1. března do 30. září. Školné činí od 2 800 až do 3 700 euro ročně a po celou dobu studia zůstává nenavýšeno.

4. Katedra fotografie na Akademii v Brescii

4.1 Vedení katedry

Vedoucím katedry fotografie je od akademického roku 2007/2008 až do současnosti Prof. Virgilio Fidanza, který je také vyučujícím v kurzech Fotografie pro bakalářské studium a Průmyslové fotografie pro navazující magisterské studium. V předešlých letech byla katedra fotografie řízena "ad interim" ředitelem LABA Robertem Dolzanellim, který, třebaže oceňovaný umělec, nebyl profesionálním fotografem. Pozdější jmenování profesionála v oboru naprosto vyplnilo vzniklé mezery.

4.2 Předměty

Hlavními kritérii pro rozdělení předmětů jsou typ studia (bakalářské, navazující magisterské) a časová dispozice (denní, večerní). Studijní plán předpokládá u každého kurzu semestrální souhrnný test, po jehož absolvování student získává příslušné kredity. Aby byl student připuštěn k závěrečnému testu, musí mít splněnou povinnou docházku a aktivně pracovat v hodinách. Kurzy začínají v říjnu a končí v červnu, podle látky jsou zakončeny ústní nebo písemnou závěrečnou zkouškou. Pro dosažení příslušných diplomů jsou nutné minimální počty kreditů. Pro bakalářské studium platí 180 kreditů (diplom první úrovně je roven bakalářskému diplomu), pro navazující magisterské studium je minimální počet 120 kreditů (diplom druhé úrovně je rovnocenný univerzitnímu magisterskému diplomu), jak stanovila evropská reforma. Diplomy obdržené na LABA mají legální hodnotu a jsou uznány ministerstvem školství a výzkumu (ministerský dekret z 27. dubna 2000). Kurzy mohou být jak celoroční (říjen - květen), tak semestrální (říjen - leden / leden - květen). Kurzy jsou denní a večerní, denní kurzy se pořádají od 9:30 do 17:30, večerní kurzy pak od 17:30 do 22:30. Denní studium umožňují všechny katedry, večerní kurzy mají strukturu poněkud zjednodušenou a nabízejí studium pouze na katedře vizuálního umění.

4.3 Pojetí výuky

Výuka umění v Itálii má hluboké historické kořeny, což umožnilo ochránit a současně promítnout do studia kulturní dědictví nesmírného významu. Prostřednictvím historické paměti a vizí nových generací se zachovávala kontinuita Itálie a jejího génia. V průběhu minulého století však pokrok zaznamenal výrazné zrychlení, události následovaly v rychlém sledu a kupily se na sebe, což samozřejmě způsobilo krizi ve výuce a v přístupu k realitě a k novým technologiím ze strany tradičních akademií, které do té doby velmi dobře vykonávaly svou funkci. Umění a umělci už nebyli svázáni s akademiemi, tak, jako tomu bylo v minulosti. Umění se přesunulo do veřejného prostoru. V posledních letech se však podařilo na přerušenou kontinuitu opět navázat, a to díky novým institucím a novým zákonům, které dovolily klasickým akademiím přizpůsobit se novým potřebám a novým technologiím. Tento proces je zatím v experimentální, vývojové fázi a jen málokdo nějaké změny vůbec postřehnul. Do tohoto nového kontextu spadá i výuka fotografie na LABA, která je absolutní avantgardou, nejen co se týče nabídky a organizace studia, ale také z hlediska úcty k historickému dědictví, které je však nazíráno v novém světle - v perspektivě budoucnosti, a to především té globální. Je těžké mluvit o vzorech či o konkrétních školách, na které ústav fotografie na LABA navazuje, protože nové multimediální možnosti a obrovský technologický skok v podobě digitální fotografie nutí studenty, aby se vydali na zatím nepoznané cesty vycházející z perspektiv nového tisíciletí. Bezpochyby i zde se opírají o velkou italskou a světovou fotografickou tradici, na niž individuálně odkazují podporováni vyučujícími, kteří je upozorňují na technickou, historickou i uměleckou problematiku. Ponechávají jim však dostatek svobody v hledání osobitého výrazu. Pokud lze hovořit o nějakých vlivech, jsou to jedině ty, které umožňují studentům co nejlépe převést své původní vize na konkrétní projekty s pomocí návrhů, rad a hodnocením vyučujících. To vše se konkrétně projevuje například v interpretacích krajiny Simona Mizzottiho, které explicitně odkazují na fotografie Luigiho Ghirriho, na městské snímky Niccola Brunelliho ovlivněné velkými projekty Gabriela Basilica, na díla vizionářky Chiary Tanziové, jejíž práce mísí slova, literaturu

a fotografii v nanejvýš moderních obrazech, nebo na tématicky silná díla Mattiy Toselliho.

4.4 Předměty a cíle výuky tříletého studia

Cílem tříletého studia fotografie je, aby student získal praktickou zkušenost v oborech profesionálního aplikovaného umění, která mu po ukončení studia pomůže uplatnit se v různých oborech a profesích. Hlavní osou je však kreativita a umělecká tvorba, která jsou povětšinou individuální povahy. Takto se tedy připravují budoucí profesionálové, kteří by měli být po absolvování studia schopni tvořit fotografie jak z hlediska technického, tak uměleckého. Absolventi pak mají většinou uplatnění v těchto oborech:

- Reportér na volné noze
- Modní agentury
- Reklamní agentury
- Fotograf technických interiérů
- Svobodné umělecké zaměstnání

Případně se absolventi zabývají mnoha jinými činnostmi, kde převažuje priorita tvořivého zpracování fotografie.

První ročník

- **Fotografie 1** (12 kreditů) - Prof. Fabrizio Ferri (roční kurz)
- **Teorie vnímání a psychologie formy** (4 kredity) -Prof. Piero Almeoni (letní semestr)
- **Kreativní fotografie** (8 kreditů) - Prof. Eros Damiano Mauroner, Prof. Silvia Ettacaniová (roční kurz)
- **Digitální techniky a aplikace** (Technika fotografie) (8 kreditů) - Prof. Giovanni Mantovani (roční kurz)
- **Dějiny fotografie** (6 kreditů) - Prof. Andrea Adami (zimní semestr)
- **Dějiny moderního umění** (6 kreditů) - Prof. Mauro Corradini, Prof. Franco Migliaccio (roční kurz)

- **Základy informatiky (Počítačová grafika)** (6 kreditů) - Prof. Andrea Zampatti (letní semestr)
- **Digitální zpracování obrazu** (6 kreditů) (návaznost na základní úroveň programu Photoshop) - Prof. Andrea Zampatti (zimní semestr)
- **Workshop**

Druhý ročník

- **Fotografie 2** (12 kreditů) - Prof. Virgilio Fidanza (roční kurz)
- **Digitální techniky a aplikace (Technika fotografie)** (6 kreditů) - Prof. Giovanni Mantovani (zimní semestr)
- **Umělecká fotografie** (8 kreditů) - Prof. Paola Pansiniová, Prof. Giuliano Radici (roční kurz)
- **Dějiny kinematografie** (6 kreditů) - Prof. Andrea Adami (letní semestr)
- **Dějiny současného umění (**6 kreditů) - Mauro Corradini (roční kurz)
- **Multimediální dramaturgie** (fotografie performativního umění) (6 kreditů) Prof. Federico Badinelli (letní semestr).
- **Workshop**

Třetí ročník

- **Fotografie (profesionální)** (12 kreditů) – Prof. Giovanna Magriová (roční kurz)
- **Fotografie pro reportáž (8 kreditů) -** Prof. Walter Pescara - (roční kurz)
- **Digitální fotografie (pokročilá úroveň programu Photoshop) (**6 kreditů) - Prof. Cristian Filippini - (zimní semestr 3B, letní semestr 3A)
- **Analýza komunikačního procesu (**7 kreditů) – Prof. Giampiero Guiotto (roční kurz)
- **Plánování profesionality (**6 kreditů) – Prof. Cristian Filippini (zimní semestr 3A, letní semestr 3B)
- **Marketing** (6 kreditů) – Prof. Corrado Corradini (letní semestr)
- **Technika a technologie vizuálního umění** (6 kreditů) - Prof. Filippo Centenari (letní semestr)
- **Digitální video** (6 kreditů) - Prof. Federico Badinelli (zimní semestr 3A, letní semestr 3B)

4.5 Náplň předmětů tříletého studia

První ročník

- **Fotografie 1:** První část kurzu je teoreticko-technická, další část je teoreticko-estetická a třetí část laboratorní. V části teoreticko-technické je analyzován fotografický proces realizace obrazu, jeho tři fáze (pre-produkce, produkce a post-produkce), studium složek fotografického celku, studium světla. V části teoreticko-estetické je analyzována osoba fotografa-fotografa a fotografa-umělce ve světle nových technicko-estetických tendencí. V laboratorní části je trénována výroba různých typů obrázků: zátiší, móda, umělecká fotografie. K absolvování předmětu je vyžadován teoretický písemný test a praktická zkouška.

- **Teorie vnímání a psychologie formy:** Kurz představuje hlavní aspekty vnímání fotografie v uměleckém pojetí s cílem pochopit význam díla a dokázat jej interpretovat. Pro uznání předmětu se předpokládá absolvování psaného teoretického testu.

- **Kreativní fotografie:** V tomto kurzu jsou analyzovány tvořivé procesy, které mají vést studenta ke schopnosti vyjádřit se, využívaje uceleně všechny možnosti fotografického média. Důležitá je zde tedy koordinace světla, formy, barvy, kompozice a příběhu. Účelem je získat základní kompetenci a schopnost vyjádřit se kreativně skrz fotografii. Po absolvování se předpokládá schopnost realizace fotografického díla.

- **Digitální techniky a aplikace:** Kurz analyzuje aspekty fotografie jako kombinace techniky a sledování, tvoření iluze světa ve třech dimenzích. Jde o výzkum sloučení schopnosti sledování a produkce ve vybraném stylu. Zároveň je analyzován také vizuální obsah a význam fotografie s odkazem na historické i současné fotografy. Na konci kurzu student představí tři projekty vytvořené v průběhu roku.

- **Historie fotografie:** Cílem kurzu je nastínit studentům historický rámec od prapočátků fotografie po dnešek v mezinárodním měřítku. K tématu patří také sémiotická analýza obrázku a prohloubení znalostí historie módní fotografie z druhé poloviny devatenáctého století.

- **Dějiny moderního umění:** Analýza hnutí, autorů a děl, která přispěla ke zrození současného umění. Zkoumá se také, jak došlo k vzniku hnutí vizionářů na konci osmnáctého století, až po post-impresionismus. Na konci kurzu je požadována ústní zkouška.

- **Základy informatiky (počítačová grafika):** Náplní kurzu je poskytnout základní informace o počítačové grafice s účelem umět realizovat jednoduché grafické úkony aplikované na fotografii.

- **Digitální zpracování obrázku (post-produkce):** Kurz je rozdělen na dvě části. První část, teoretická, se zabývá stručným studiem fotografického nástroje. Druhá část, obsahově bohatší a časově náročnější, se zabývá post-produkcí a prací s programy Adobe Camera Raw a Adobe Photoshop.

Druhý ročník

- **Fotografie 2 –** navazuje na předmět Fotografie 1

- **Digitální techniky a aplikace (technika fotografie):** Cílem kurzu je poznat a pochopit světlo, jeho přirozenou a uměleckou formu skrz osobní experimenty. Student musí na konci kurzu představit dva experimentální projekty, jeden osobní a jeden skupinový.

- **Umělecká fotografie:** Kurz umělecké fotografie si klade za cíl realizovat osobně-kolektivní fotografický projekt ve třech pracovních fázích. První fáze: výběr města, v němž bude realizován fotografický projekt, organizace. Druhá fáze: pobyt v tomto městě a realizace projektu. Třetí fáze: zpětná analýza konečného projektu.

- **Dějiny kinematografie:** Kurz nabízí přehled dějin kinematografie od počátku k dnešku, zvláštní pozornost je věnována hlavním stylistickým postupům a jejich struktuře determinované historickými, ekonomickými, technologickými a společenskými kontexty.

- **Dějiny současného umění:** Náplní kurzu je analýza hnutí, autorů a děl dvacátého století, jsou zkoumána velká hnutí, která modifikovala význam a funkci umění, dále pak vznik historické avantgardy na konci století.

- **Multimediální dramaturgie:** Výuka fotografie pro performativní umění. Studenti se učí zachytit uměleckou akci, ať už skutečnou či simulovanou během lekcí.

- **Digitální zpracování obrázku (post-produkce):** Photoshop střední úrovně.

Třetí ročník

- **Fotografie (profesionální):** Cílem kurzu je vykreslit studentovi profesionální přístup k fotografické práci, nastínit tedy technický průběh práce, výběr materiálu a pomůcek, studium světla a v neposlední řadě také schopnost vytvořit vztah s klientem a postupovat vždy profesionálně v pracovním kontextu.

- **Fotografie pro reportáž:** Roční kurz má za cíl naučit používat fotografii jako nástroj k vyprávění, zvláštní důraz je kladen na styl velkých fotografů, kteří zformovali dějiny fotožurnalistiky. Dále jsou analogicky rozebrána témata fotografie, metafory a vizuální poezie.

- **Digitální fotografie:** Zde je vyučována obsluha Photoshopu na pokročilé úrovni, aplikovaná v různých sektorech: móda, zátiší, architektura. Jde o post-produkci zacílenou na vylepšení obrázku a jeho transformaci na základě zadaných požadavků.

- **Analýza komunikačního procesu:** Je analyzováno pojetí indexu, ikony a symbolu jakožto esenciálních prvků vizuální komunikace. V oblasti

současného umění se fotografie představuje jako jeden z nejužívanějších uměleckých komunikačních prostředků. Během kurzu jsou na základě rekonstrukce obrázků různých autorů či fotografů analyzovány jejich jednotlivé složky.

- **Plánování profesionality:** Cílem kurzu je připravit studenta na profesionální život tím, že mu jsou poskytovány informace o pracovním světě, o možných problémech a možnostech jejich řešení. Student se seznamuje s tím, jak a kterým firmám své služby nabídnout. Důležitou součástí kurzu je také příprava vlastního business plánu.

- **Marketing:** V tomto kurzu jsou prohlubovány informace o marketingu a komunikačních strategiích nových médií.

- **Techniky a technologie vizuálního umění:** Důraz je kladen na metodu a vývoj uměleckého díla v oblasti schopnosti reprodukce. Studentům je představována nejmodernější tematika související s novými médii, s digitálním tiskem a přímým tiskem na atypické materiály (ocel, plexisklo).

- **Digitální video:** Kurz má část teoretickou a praktickou, student se setkává se všemi aspekty výroby digitálního videa.

4.6 Předměty a cíle výuky navazujícího dvouletého studia

Odborné dvouleté navazující studium si klade za cíl vychovat profesionální kvalifikované pracovníky nejvyšších úrovní. Student je v přímém kontaktu s různými typy firem, jedná se tedy převážně o studium praktické, za účelem získat odbornou přípravu. Zároveň student provádí osobní umělecký výzkum, který mu pomáhá rozvíjet vlastní vizi skutečnosti a vlastní způsoby navrhování projektů.

První ročník

- **Fotografie architektury 1 a portrét** (10 kreditů) – Prof. Giovanna Magriová (roční kurz)
- **Průmyslová fotografie 1** (10 kreditů) – Prof. Virgilio Fidanza (roční kurz)

- **Dějiny současného umění 1** (8 kreditů) – Prof. Mattia Martini (letní semestr)
- **Digitální video 1** (8 kreditů) – Prof. Graziano Chiscuzzu (roční kurz)
- **Organizace velkých událostí** (6 kreditů) - Prof. Santina Bianchiniová (zimní semestr)
- **Sociologie umění** (6 kreditů) - Prof. Flavio Reali (zimní semestr)
- **Dějiny fotografie a tvořivé procesy** (6 kreditů) -Prof. Piero Cavellini (letní semestr)

Druhý ročník

- **Fotografie architektury 2 a zátiší** (10 kreditů) – Prof. Giovanna Magriová (roční kurz)
- **Průmyslová fotografie 2** (10 kreditů) – Prof. Virgilio Fidanza (roční kurz)
- **Fotografie módy** (8 kreditů)
- **Dějiny současného umění 2** (8 kreditů) - Prof. Mattia Martini (letní semestr
- **Digitální video 2** (8 kreditů) - Prof. Graziano Chiscuzzu (roční kurz)
- **Marketing (6 kreditů) -** Prof. Renato Sarli (roční kurz)
- **Závěrečná práce dvouletého studia (12 kreditů)**

4.7 Náplň předmětů navazujícího dvouletého studia

- **Fotografie architektury 1 a portrét:** Náplní kurzu je stručný historický přehled architektury a následně zaměření se na dějiny fotografie architektury (klasické, moderní, současné). Jsou analyzovány exemplární příklady světoznámých osobností ve světě fotografie architektury. Jde o rozvoj dialogu mezi architekturou, prostorem a fotografií. Studium fotografie portrétu jakožto základního prvku současné komunikace zahrnuje také technické a sémantické složky.

- **Fotografie architektury 2 a zátiší:** Náplní kurzu je analýza rozličných aspektů spojených s fotografií architektury - městské krajiny, budovy,

interiéry - dále pak práce se základními pojmy spojenými s realizací fotografie: světlo, stín, odraz. Dále jsou diskutovány aspekty interpretace, dokumentace, profesionality. Co se týče fotografie zátiší, student je poučen o základních technických a teoretických aspektech její realizace.

- **Dějiny současného umění 1:** Studium dějin současného umění v období od konce století (avantgardy) až po meziválečné období.

- **Dějiny současného umění 2:** Kurz navazuje na Dějiny současného umění 1, vyučují se dějiny umění od konce druhé světové války po současnost.

- **Digitální video 1 a 2:** Cílem kurzu je naučit studenty potřebné dovednosti k fotografického procesu během audiovizuálního projektu. Studenti se naučí nastavit světlo a systémy nutné pro snímání práce.

- **Organizace velkých událostí:** Kurz dodá studentům základní dovednosti pro organizaci velké kulturní akce skrz studium jednotlivých fází procesu, jako jsou vymyšlení, naplánování, rozpočet, konečná realizace a zpětná vazba.

- **Sociologie umění:** V kurzu je nastíněn koncept lidského těla, proměněný v průběhu století. Od pojetí kmenového, přes křesťanské, vědecké, lékařské, až po experimentální body art.

- **Dějiny fotografie a tvořivých procesů**: Náplní kurzu je interpretace současných tvořivých procesů umění ve fenomenologickém slova smyslu. Obsah vychází z historických znalostí předchozích kurzů, důraz je kladen na generační období, počínaje avantgardami 60. a 70. let přes postmodernismus let osmdesátých až po post-humanismus v 90. letech 19. století.

4.8 Závěrečné práce

Na konci tříletého bakalářského a dvouletého navazujícího magisterského studia student píše závěrečnou práci. Závěrečné práce bývají obhajovány koncem června, před zkušební komisí složenou z vyučujících a vedoucího katedry fotografie, Prof.

Virgilia Fidanzy. Práce se skládá z části praktické, kde musí student prokázat svou dovednost na fotografickém projektu na volné téma, které schvaluje vedoucí práce. Téma teoretické části navazuje na část praktickou, obě tedy vytvářejí jednotný soubor psaného textu doloženého vlastními obrázky, náležitě formálně upravený.

4.9 Statistika zapsaných studentů a absolventů

Akad. rok	Zapsaní na tříleté	Zapsaní na dvouleté	Tříleté absolventi	Dvouleté absolventi
2001-2002	13	-	-	-
2002-2003	28	-	-	-
2003-2004	80	-	-	-
2004-2005	63	-	-	-
2005-2006	68	-	-	-
2006-2007	115	3	3	-
2007-2008	154	11	7	-
2008-2009	166	8	8	-
2009-2010	240	5	25	5

Uvedené údaje pocházejí z interních dokumentů Akademie LABA

4.10 Umělecká a tvořivá činnost katedry fotografie

Impulsem pro kreativní uměleckou činnost katedry fotografie bylo jmenování současného výkonného vedoucího, Prof. Virgilia Fidanzy, který byl do této funkce jmenován v roce 2007, po roce přednášení, během něhož měl možnost zhodnotit dosud nevyjádřenou potencialitu ústavu. Jeho kontakt se studenty, podporovaný ze strany ostatních přednášejících, má za následek fakt, že tito se cítí neustále stimulovaní a posunují se dál po uměleckém a profesionálním žebříčku, jak z hlediska osobního, tak také vzhledem k potencialitě ústavu a projektům akademie.

Jedním z prostorů pro studenty, který umožňuje vystavit díla v rámci univerzity, se nazývá “LABAREDWALL” (www.labaredwall.it). Díky studentům se tento prostor stal uznávanou známkou kvality.

Další výstavní místnosti se nacházejí v Palácovém domě ze šestnáctého století. Jedná se o multifunkční prostory v historickém centru města Brescia. Zde jsou vystavována také díla zahraničních studentů Akademie. Kromě jiného se zde pořádají mnohé kulturní akce. Například v roce 2010 zde byla pořádána "Bílá noc fotografie", vystavována byla díla studentů. Zajímavostí je, že se z České republiky výstavy zúčastnil fotograf Jan Saudek.

V prostorách LABA byla také uspořádána výstava ke dvanáctému výročí vzniku Akademie, mnozí absolventi zde vystavovali svá (nejen fotografická) díla. Projekt byl nazván "Umělecký týden".

Díky iniciativě jednotlivých vyučujících se podařilo obnovit i mnohé zaniklé činnosti a projekty. Projekt "Přirozeně" pod záštitou Prof. Virgilia Fidanzy, který je od roku 2009 pořádán ve Valle del Lujo, je velkou uměleckou událostí, během níž mohou studenti vystavovat svá díla. V roce 2011 bylo umožněno také dvěma studentům Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě přispět svými pracemi.

Prof. Walter Pescara, odborný činitel oboru Fotografie pro reportáž, uskutečnil, spolu se studenty LABA, projekt METROEUROPA. Jak vyplývá z názvu, tématem byla italská a evropská (především londýnská a berlínská) podzemní dráha. Fotografie byly vystaveny v interiéru jednoho linkového autobusu v Brescii. Částečně měl tento projekt připravit občany na výstavbu nového metra v jejich městě.

Prof. Virgilio Fidanza se dále podílel na organizaci dokumentárního projektu Fotografie: střípky paměti, paprsky světla a vášně. Na projektu se podílelo třicet studentů, přičemž každý měl ztvárnit podmínky vlastního fotografického příspěvku. Cílem je tematizovat tok různých pohledů obrácených na různá místa a osoby.

Roku 2011 se Fidanza zúčastnil fotografického festivalu v Lodži.

Na jaře 2012 se spolupodílel na mezinárodním projektu „Lorem ipsum“, výstava představující práce studentů a ITF Slezské univerzity v Opavě. 56 fotografií čtrnácti studentů bylo vystaveno v dubnu 2012 v Italském kulturním institutu v Praze, na podzim tohoto roku se naopak bude konat reciproční výstava v Českém kulturním centru v Miláně.

5. Studenti a jejich činnost

5.1 Mattia Toselli

Mattia Toselli (1989, Brescia) začal svou uměleckou kariéru kreslením. Navštěvoval umělecké lyceum V. Foppa v Brescii, kde jej v průběhu studia oslnilo digitální zpracování obrazu a následně začal experimentovat s fotografií. V roce 2008 se zapsal na LABA a v roce 2012 obdržel bakalářský diplom. Jeho tvorba je technicky velmi mladistvá, v jeho experimentálních pracích zabírá hlavní prostor digitální zpracování, zacílené na kreativní diskurs. Témata jsou ve vztahu k jeho mladému věku. Jeho poslední dílo "Život a smrt", které bylo také předmětem jeho bakalářské práce, se zabývá pozicí lidské bytosti mezi jedinými dvěma životními jistotami: životem a smrtí. Téma zpracovává po svém a užívá styl, který jej částečně odlišuje, zároveň jej však také přidružuje k velikánům jako je například Joel Peter Witkin.

Výstavy:

2009

Rockerellando Festival, společná výstava, Toscolano Maderno (Brescia)
Missing, společná výstava, Brescia
Giovane è, společná výstava, Vestone (Brescia)

2010
NaturalMENTE, společná výstava, Albino (Bergamo)
Kik Live Festival, společná výstava, Brescia

2011
Blipoint-Architettura, 9. místo v on-line soutěži, které se zúčastnilo 1017 soutěžících, Spazio artistico Estudio Nomada Barcellona
MostraMi, společná výstava, vítěz ceny s prací Život a smrt, Milano
2. ročník výstavy MostraEvento, Milano
Lorem Ipsum, mezinárodní výstava v Praze, Italský kulturní institut

“ Vita e morte “

5.2 Cristina Marasini

Cristina Marasini (1989, Brescia), vystudovala umělecké lyceum Maffeo Olivieri v Brescii. Během svých počátečních uměleckých studií se věnovala všem druhům umění a po maturitě se její výběr obrací ke studiu na Akademii LABA (2008-2012), konkrétně v oboru fotografie. Její umělecká fotografie je konceptuální, obrací svůj zájem směrem k symbolům a znakům, které působivě kombinuje za účelem učinit obrázky vizuálně zajímavými a velmi expresivními. Nejedná se o fotky abstraktní, nýbrž velmi konkrétní ve své stavbě. Ráda fotografuje mraky, typický předmět pro někoho, kdo se snaží nalézt vlastní výrazovou tvorbu, inspiruje se však dílem Alfreda Stieglitze, jehož slavné "Equivalent" byly druhem fotografického testamentu a osvobozením se od formy. Její poslední prací je "Obraz obrazu". Autorka se zaměřuje na principy fotografie, objektivitu a subjektivitu, vztah mezi fotoaparátem, okem a myšlenkou, která vše zastřešuje. Konečný výsledek spojuje dva rozdílné obrazy, dávaje smysl a zvláštní pojetí každému vztahu, času, nicotě. Roku 2010 se zúčastnila své první hromadné výstavy na LABA v obci Curno. Roku 2011 se stala finalistkou soutěže Ghiggini Arte Giovani a byla vybrána do soutěže Concorso alla Vendita Internazionale v Paříži. Od roku 2011 spolupracuje jako stážistka ve fotografickém centru "Palcografico" v Brescii. V roce 2012 se zúčastnila mezinárodní výstavy „Lorem Ipsum“ v Praze, kde představila své dílo "Obraz obrazu".

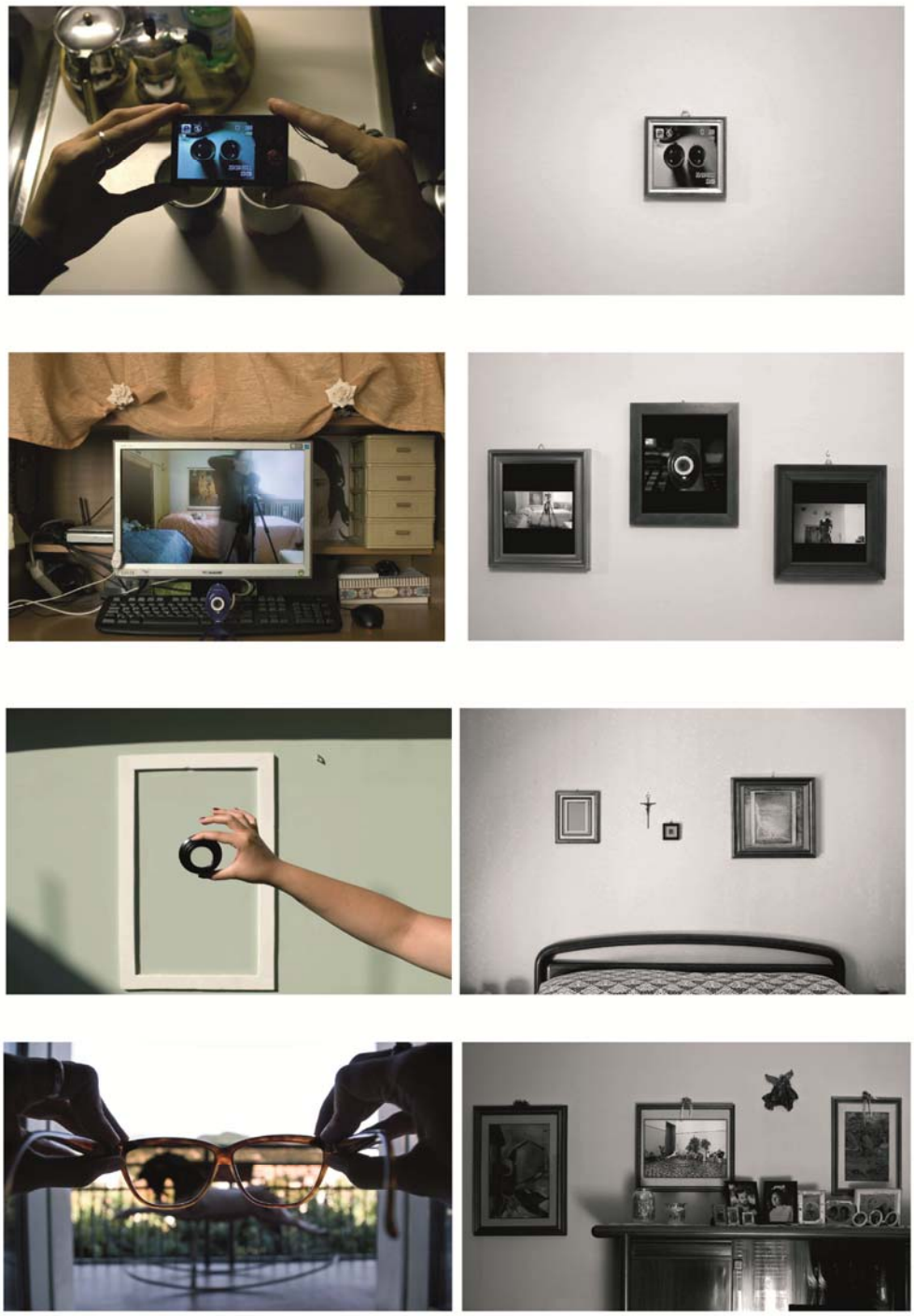

„Immagine d'immagine"

5.3 Nicholas Sudati

Nicholas Sudati (1987, Cremona), odmaturoval na střední škole Luigi Einaudi v Cremoně v oboru reklamní grafika. Díky zaujetí jednoho z profesorů se zde setkal také s uměleckou fotografií. Po ukončení střední školy nastoupil na Akademii LABA a úspěšně zde dokončil bakalářské studium. Nyní navštěvuje tamtéž navazující magisterské studium v oboru fotografie. V budoucnu by se chtěl realizovat ve světě reklamní a kinematografické fotografie. Jeho poslední práce, "From Another point of view", vychází především ze zájmu pro přepracování děl umělců minulosti z pohledu dnešního člověka, které by měly dokázat komunikovat ve formě reklamy. Citát Pabla Picassa "Dobří umělci kopírují, velcí umělci kradou" v sobě skrývá kreativní motivy Nicholase Sudatiho, zároveň však i ospravedlnění pro toho, kdo využívá převážně tento typ uměleckého zpracování.

Výstavy a projekty :

2009

"**Natale delle Pievi**", kulturní sbírka na téma Vánoce na farách

výstavy „**Missing**" (Brescia)

2010

výstava "**FotograficaMENTE**"; Curno (Bergamo)

2011

výstava „**NaturalMENTE**": Albino (Bergamo), práce: " **Anarcho-primitivism in a tidal wave** "

výstava „**METROEUROPA**", projekt pro reklamu podzemní dráhy v Brescii.

2012

výstava " **Lorem Ipsum**"; Praha, Itaslký kulturní institut, soubor "**Another point of view**"

"Another point of view"

5.4 Anna Agliardi

Anna Agliardi (1989, Romano di Lombardia), již od mládí jde ve stopách svého otce, vášnivého fotografa. Pravidelně se účastnila setkání fotografického kroužku v městečku, kde bydlela. Tak začala tvořit první obrázky, které následně vyústily v současný styl, který se pohybuje na jemné hranici mezi dokumentární fotografií a klasickou fotografií pro reportáž, což je ryze moderní přístup. Vystudovala umělecké lyceum "Giacomo e Pio Manzu" v Bergamu, zde se setkala s technikami focení a zalíbily se jí natolik, že se rozhodla pokračovat dále na Akademii LABA, kde bude letos skládat státní zkoušku. Její nejnovější práce nese titul "Okna světla" a vznikla po návratu z Běloruska, kde se autorka účastnila humanitární mise a dostala se do kontaktu s krutou skutečností ovlivněnou katastrofou jaderné elektrárny v Černobylu. Sama ke své práci říká: "K realizaci projektu mě přivedl fakt, že mladí lidé v Bělorusku jsou jako zavření za neprůstřelným sklem. Nedokážou a ani si nemohou představit vnější skutečnost, tak jak ji vidíme my." I přes výběr tématu z jejích obrázků čiší obdivuhodný klid.

Výstavy a projekty:

2009
Missing, "**Jokes and Pranks are commons in art but what makes Missing is Special in are funny**", výstava prací studentů první ročníku oboru fotografie v Brescii

2010
Fotograficamente, výstava prací studentů prvního ročníku oboru fotografie, Curno (Bergamo)

2011
Very Important Pirlo, 4. ročník, Decimo Secolo, Brescia
Jam Session + Photo Exhibition @ il dito e la luna, Coccaglio (Brescia)
NaturalMENTE, sekce studentů, Albino (Bergamo)
Mettiti in Mostra, Eleven club, Milano

2012
výstava **„METROEUROPA“**, Brescia
výstava "**Lorem Ipsum**", Italský kulturní institut v Praze

“ Finestre di luce “

5.5 Chiara Tanzi

Chiara Tanzi (1988, Lecco) vystudovala umělecké lyceum "Medardo Rosso" v Leccu a po maturitě si vybrala pro studium Akademii LABA, kde obdržela roku 2012 bakalářský diplom. Zpracovává staged-photography, ale i krajiny a portréty. Používá obraz k vizualizaci myšlenky, vnímání, rozpracovává obraz, mísí žánry, postupuje však velmi přesně a jde za konkrétním cílem. Jejím posledním projektem, na kterém stále ještě pracuje je "4:48 Psychosis". Inspirovala se divadelním kusem Sarah Kanové, z něhož si vybrala určité zlomky, ze kterých pak složila zcela nový celek. V roce 2009 se účastnila několika turné amerických a britských hudebních skupin jako fotografka. Za svou krátkou kariéru již stihla utržit četná ocenění.

Výstavy a soutěže:

2009

Vítězka první ceny fotografické soutěže pořádané kulturní asociací **Zoobazooka** a zúčastnila se pojízdné výstavy v Lombardii

2010

Zvítězila v soutěži **100 osob na 100 cestách** pořádané japonskou kulturní asociací Tokage

výstava „**FotograficaMENTE – la fotografia e lo sguardo che si fa immagine**“, Cugno

2011

Vystavovala na **Fotofestivalu v Lodži** mezi 5. a 15. květnem v sekci Factory of Photography.

Vybrána komisí v Miláně, aby se zúčastnila projektu **PhotoDreaming**

2012

výstava "**Lorem ipsum**" v Praze, Italský kulturní institut, práce "4:48 Psychosis".

“ 4:48 Psychosis “

5.6 Laura Dottesi

Laura Dottesi (1991, Brescia) vystudovala umělecké lyceum „Leonardo“ v Brescii, kde započala svou kariéru ve světě umění, který jí už však byl znám díky rodině - otec a bratr jsou sběrateli současného umění. Vášni pro fotografii propadla již na lyceu, obzvláště ji zaujala klasická fotografie. Pokračuje ve studiu na Akademii LABA, nyní je ve druhém ročníku. Má ráda uměleckou, výrazovou a konceptuální stránku fotografického umění, což dokazuje projektem "Pareidolia", kde spojuje autoportréty s postavením hvězd. Rovněž tato práce byla vystavena na výstavě "Lorem ipsum" v Italském kulturním institutu v Praze, což je v současné době její jediná absolvovaná výstava. Jejími oblíbenými fotografy jsou Nan Goldin, Diane Arbus, Marina Abramovic a Duane Michals.

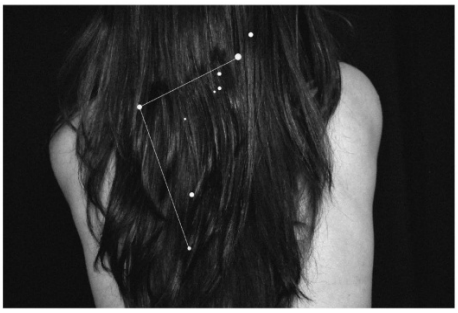

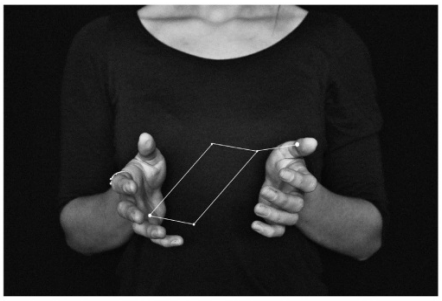

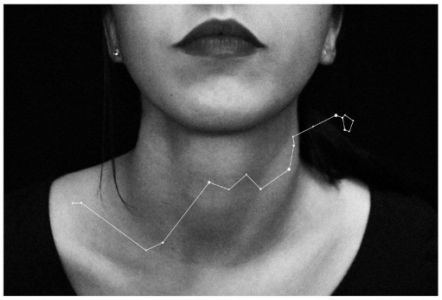

“ Pareidolia “

5.7 Alessandra Ricci

Alessandra Ricci (1990, Brescia), nejprve vystudovala turismus, aby se však mohla věnovat něčemu tvořivějšímu, zapsala se na katedru fotografie akademie LABA v Brescii, kde právě ukončila druhý ročník studií. Její přístup k fotografii je ryze umělecký a konceptuální, který dokazuje duchovní vyspělost a vyrovnanost. Nenechá se strhnout prchavým okamžikem, nýbrž puntičkářsky analyzuje skutečné. Přestože je teprve na počátku své kariéry, navrhuje díla jako "Metamorfóza", tematicky silná, týkající se existenciálních problémů vyplývajících z našeho každodenního života. Má ráda přístup ke skutečnosti skrz mechanické médium. Taková skutečnost může být měněna a přetvářena, její reprodukce závisí totiž pouze na naší mysli.

Výstavy

2012

výstava"**Lorem Ipsum**", Italský kulturní institut, Praha, práce "Metamorfóza".

“ Metamorfosi “

6. Vyučující a jejich činnost

6.1 Virgilio Fidanza

Virgilio Fidanza (1953, Bergamo), je profesionálním fotografem od roku 1981. Zabývá se průmyslovou a reklamní fotografií, spolupracuje s uměleckými katalogy, dokumentuje galerie. Kromě vedení katedry fotografie na Akademii LABA, realizuje a organizuje řadu jiných uměleckých aktivit, účastní se mnohých společných i vlastních výstav. Od roku 1987 do roku 1993 se věnoval současně činnosti profesionální i umělecké, tedy výuce fotografie na profesionálních ústavech. V akademickém roce 2000/2001 vyučoval na Carrarské akademii krásných umění v Bergamu, v akademickém roce 2003/2004 přednášel na Akademii krásných umění Lorenzo Lotto v Bergamu. Od roku 2007 vyučuje a je vedoucím katedry fotografie na Svobodné Akademii krásných umění LABA v Brescii. Je členem S.I.A.F. (Asociace profesionálních fotografů), v letech 1996 - 2003 byl rovněž členem Národního představenstva S.I.A.F.

Umělecká produkce Virgilia Fidanzy je bohatá a různorodá a vyjadřuje silnou senzibilitu na společenské problémy, které svými díly povyšuje na poezii žití. Má velmi vybraný styl a přesné obrazy, nepřehnané a zároveň plné očekávání. V jeho sbírce "Diptychony" spojuje fotky přírodní krajiny, rozmazané, téměř na pokraji srozumitelnosti, a fotky města, statické, černobílé, kterými jako by chtěl zdůraznit, že skutečnost může být chápána různými způsoby, které, ač se zdají velmi vzdálené, spojují jednu společnou vizi.

Ve sbírce "WALLS", představuje portréty žen rozličných etnik. Se svým objektivem překonává hranici, která dělí porozumění od rasové zatvrzelosti.

Na své webové stránce Virgilio Fidanza rozděluje dílo na "Art" a "Work". Ty první otevřeně vyjadřují jasnou tvořivost, která se v obrazech z "Work" rozumí spíše samo sebou.

Během své kariéry uspořádal Fidanza mnoho vlastních i společných výstav nejen v Itálii, ale také za hranicemi, zorganizoval umělecké události, mezi které patří

například "Antiapartheid" ve spolupráci s Evropskou komunitou, "Naturalmente" ve Valli del Lujo (Bergamo), "Goodbye twentieth century with photography to eternity" v Bělehradě.

Di vetrata in vetrata, girando attorno all'edificio, troviamo una porta aperta. Non ci sembra vero. Alcuni passi incerti, quasi tremanti, ci portano verso un lungo corridoio, muto, con alcuni calcinacci a terra, segno di un degrado precedente il fermarsi del tempo; come in un'istantanea, l'orologio ripete all'infinito la stessa immagine, la stessa ora, nello stesso luogo in cui, per anni, ha scandito il ritmo di esistenze vocianti. Ora tutto è immobile, chiuso nella scatola che raccoglie frammenti di tempo, per conservarne l'eterna faustiana giovinezza

La risalita della gradinata porta a un campo giochi per l'infanzia, oltre il quale, ampie vetrate in un cangiante gioco di riflessi e sovrapposizioni, lasciano trasparire un interno adibito alla formazione scolastica. Viene spontaneo incollarsi al vetro per indagare l'interno e la macchina fotografica fissa questa suggestione, nel modo che le è proprio: il suo inconscio tecnologico agisce su di noi, favorendo l'affiorare di visioni che evocano presenze militari.

„Usa e getta“

„Arte e industria“

„Profil no profit“

6.2 Giovanna Magri

Giovanna Magri (1964, Brescia) působí již řadu let jako reklamní fotografka na národní i mezinárodní úrovni. Zároveň vyučuje na Svobodné akademii LABA v Brescii. Účastnila se konferencí na Evropském institutu designu v Turíně a na Italském institutu fotografie v Miláně. Ve svých experimentech drží krok s nejnovějšími digitálními technologiemi, což jí dovolilo zaobírat se různými pohledy na reklamní fotografii, obzvláště na zátiší na téma FOOD (aby si prohloubila znalost, absolvovala také specializaci u Italské someliérské asociace), PORTRAIT (lidská postava zachycená alternativním způsobem) a ARCHITECTURE (zde upřednostňuje efekty čar a světla). Mimo přednášení na LABA pracuje jako reklamní fotografka a poradce pro reklamní agentury, firmy a designéry. Tvořivost ji vede kromě profesního růstu také k osobnímu výzkumu. Její zvýšený zájem o fotografii ji nutí stále si prohlubovat znalosti v oboru. Jako umělkyně uskutečnila mnoho projektů, nejen v Itálii, ale i za hranicemi. Byly to například "Metamorfózy", kde hlavním tématem je přeměna hmoty. Další projekt měl znázornit Božskou komedii: Peklo “Red Ordinary People in the New Age” - Očistec “No Colour Ordinary People in the New Age“ – Ráj "Bright and spiritual". Každá část cyklu se skládá z deseti obrazů, charakteristických určitou barvou: červená symbolizuje dusnou atmosféru v pekle, sépiového tónování je použito pro statickou atmosféru v očistci a nakonec se můžeme věnovat rozjímání v prosvětleném ráji.

"Hranice duše", fotografická díla velkého formátu, pořízené polaroidem. Společným prvkem je portrét. Vystavené obličeje jsou součástí projektu, který se pokouší odhalit osobnější aspekt existence. Giovanna Magriová obdržela mnoho lichotivých referencí od kritiků i veřejnosti, její dílo je součástí důležitých soukromých sbírek. Umělkyně žije a pracuje v Itálii a Francii.

" I confini dell'anima "

La Divina Commedia " *Inferno, Purgatorio, Paradiso*

7. Prostory a vybavení pro studium fotografie

Vstup do hlavního sídla - *ulice Don G. Vender, 66 – Brescia*

Velká aula *(kapacita 100 míst k sezení, dataprojektor, stereo zvukové zařízení, elektronická tabule, dva mixážní pulty, DVD přehrávač)*

Učebna teoretické fotografie *(3 počítače iMac, LCD televizor, DVD přehrávač, scanner, tiskárna A3)*

Hlavní fotografický ateliér

Fotografický ateliér pro zátiší

Počítačový sál Mac 1 *(25 počítačů iMac, dataprojektor, DVD přehrávač)*

Počítačový sál Mac 2 *(25 počítačů iMac, LCD televizor, DVD přehrávač)*

Počítačový sál Mac 3 *(25 počítačů iMac, LCD televizor, DVD přehrávač)*

Odhlučněná audiovizuální *učebna (15 počítačů Windows, počítač iMac, mixážní pult, reproduktory, přehrávač, LCD televizor)*
Počítačový sál a učebna PC 1 (25 počítačů Windows, dataprojektor, DVD přehrávač)

Počítačový sál Windows PC 1 *(20 počítačů Windows, LCD televizor, DVD přehrávač)*

Počítačový sál Windows PC 2 *(20 počítačů Windows, LCD televizor, DVD přehrávač)*

Zahrada v areálu

Prostory k odpočinku

Prostory k odpočinku

Knihovna

Bufet s občerstvením

8. Závěr

Na konci tohoto malého exkurzu do oblasti akademické výuky fotografie v Itálii, zahrnujícího podrobnější analýzu studia fotografie na Svobodné akademii krásných umění LABA v Brescii, nemohu hodnotit jinak než pozitivně pokrok, který zaznamenala italská legislativa za účelem vyrovnat se evropským normám pro akademickou výuku fotografického umění. Na druhou stranu musím méně pozitivně hodnotit schopnost italských akademií přijímat směrnice a připravovat studijní plány odpovídající evropskému standardu ve výuce fotografie. V této oblasti je Itálie očividně velmi pozadu, protože se stále drží starého modelu a ignoruje rovnocennost fotografie s dalšími odvětvími výtvarného umění. Zájemci o studium fotografie jsou nuceni navštěvovat soukromé, více či méně seriózní instituce, kde zaplatí vysokou finanční sumu za získání titulu, který nemá v závěru žádnou hodnotu.

Volba analyzovat akademii LABA v Brescii vychází z faktu, že tato akademie je jedna z mála, pokud ne jediná, která zcela přijala reformy vedoucí k úpravě délky akademického studia fotografie na pět let. Její status soukromé školy uznané ministerstvem, tedy ne státní, ji bohužel činí nedostupnou pro studenty, kteří si nemohou dovolit platit vysoké školné. Na druhou stranu vysokým, ale nezbytným poplatkům za studium odpovídají profesionálně a kvalitně vybavené studijní prostory. Vyučující jsou kvalifikovaní a motivovaní odborníci, které koordinuje a vede Prof. Virgilio Fidanza, umělec, profesionální fotograf a člověk s velkým citem, jehož role byla v posledních letech pro výuku fotografie na akademii nedocenitelná. Soukromé školy se tedy dokázaly rychleji vyrovnat s reformou, a to díky menšímu byrokratickému aparátu a jednotě v rozhodování. To však neřeší paradox, že soukromé školy předbíhají školy státní, pro které by spíše měly představovat jen doplnění, nadstavbu, alternativu v systému školství.

Mám tu čest navštěvovat Institut tvůrčí fotografie na Slezské univerzitě v Opavě a od počátku jsem byl příjemně překvapen kvalitou, vážností a ochotou, s jakou jsou ve státním akademickém prostředí studenti vedeni a hodnoceni. Vzhledem ke svým

zkušenostem s touto relativně mladou univerzitou nabízející přesvědčivý model studia, důkladnou organizaci a kompetentní a charismatické vedení, mohu porovnat a vybrat několik aktivit, které jsou na Institutu realizovány a začleněny a které na akademii LABA chybí. V prvé řadě se jedná o vydávání katalogů fotografií, prací a projektů studentů, které by připomínaly a dokládaly vykonanou práci. Dále založení fotografického archivu, alespoň digitálního, který by sloužil k propagaci akademie a obsahoval díla realizovaná pro diplomové práce a jiné projekty. Domnívám se, že spokojenost a kvalita studentů jsou pro školu tou nejlepší reklamou. Bylo by také vhodné zařadit do studijního plánu předmět, jehož cílem by byla realizace fotografického projektu na volné téma určeného pro výstavu. Ten by pak škola zařadila do svých publikací, do archívu a případně vybrala pro jednu ze společných studentských výstav. Studenti by měli být vedeni ke kolektivním činnostem, aby se napomohlo utváření soudržnosti skupiny. Doporučil bych například exkurze na četné evropské fotografické přehlídky, přičemž účast a práce na nich by byly také ohodnoceny kredity. Je dobré mít stále v běhu nějaký kolektivní projekt, na kterém by se mohli podílet všichni studenti a který by vyvrcholil výstavou a publikací katalogu nejlepších děl.

Na závěr bych chtěl zdůraznit, že pojem „studium fotografie“ nemá v současné chvíli zcela jednoznačný význam. Nové technologie a vzájemné ovlivňování a prolínání jednotlivých druhů umění činí z fotografie místo setkávání různých sdělení, přičemž fotografie může být jejich dominantní součástí, ale také jen pouhým doplňkem. Jistotou je, že fotografie je místem komunikace, v němž se neustále odráží naše společnost.

Společným projektem Akademie LABA a Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě byla výstava pořádaná v Praze, v Italském kulturním institutu, v dubnu 2012, na které vystavovalo své práce 14 studentů obou škol.

Úplným závěrem bych chtěl akademii LABA a Prof. Virgiliu Fidanzovi popřát úspěšné pokračování ve výuce a poděkovat za pomoc při realizaci této bakalářské práce.

9. Seznam použité literatury a zdrojů:

Barthes, R., **Světla komora, poznámka k fotografii,** FRA, 2005. ISBN:88-06-51037-1

Birgus, V., Mlčoch, J., **Česká fotografie 20. století,** Praha, 2005. ISBN: 80-86217-89-2

Newhall, B., **Storia della fotografia,** USA, 1982. ISBN: 88-06-57133-0

Santler, J., **Možnosti fotografie ve výuce a výchově,** CZ, 2005, ITF - Magisterská diplomová práce.

Italské Ministersvo školství a národní komise pro hodnocení systému vysokých škol: **Dotazník pro sběr dat, jehož cílem je vytvoření informačního systému AFAM** (č.11 DPR 212/05), 2010

TUV Italia**, Certifikace TUV,** UNI EN. ISO 9001:2000, 20.5.2003

MIUR – AFAM, Zákony a vyhlášky (1999-2011).

LABA s.r.l., **Seznam absolventů 1999 – 2011.**

Webové stránky:

www.laba.edu

www.laba.biz

www.accademia.rimini.it

www.virgiliofidanza.it

http://statistica.miur.it/normal.aspx?link=datiafam

http://bologna.msmt.cz/

Osobní rozhovor s Virgiliem Fidanzou, 2011, 2012

Osobní rozhovor s Giovannou Magri, 2011

Osobní rozhovor s Arch. Luigim Bracchim, prezidentem Akademie, 2011

Osobní rozhovor s Prof. Robertem Dolzanellim, ředitelem Akademie LABA, 2011

Osobní rozhovor se studenty katedry Fotografie na akademii LABA, 2011, 2012

Osobní rozhovor s náměstkem ředitele Francescem Martinellim

Čerpáno z materiálů Akademie LABA, 2011, 2012

Čerpáno z archivu Virgilia Fidanzy, 2011

Čerpáno z archivu Giovanny Magri, 2011

Čerpáno z archivu studentů Akademie LABA – Mattia Tosselli, Nicolas Sudatti, Cristina Marasini, Anna Agliardi, Chiara Tanzi, Laura Dottesi, Alessandra Ricci, 2011, 2012

Seznam citací:

(1) Newhall, B., **Storia della fotografia,** USA, 1982. ISBN: 88-06-57133-0

10. Jmenný rejstřík

Abramovic Marina, strana 43

Adami Andrea, strana 22, 23

Agliardi Anna, strana 39

Almeoni Piero, strana 22

Aradori Vanessa, strana 15

Arbus Diane, strana 43

Baldinelli Federico, strana 22, 23

Basilico Gabriele, strana 21

Bernardelli Curuz Maurizio, strana 15

Bianchini Santina, strana 28

Bracchi Luigi, strana 12, 14

Bracchi Vania, strana 14

Brunelli Nicola, strana 21

Buonarroti Michelangelo, strana 7

Calza Claudio, strana 15

Careri Lucia, strana 15

Cavellini Piero, strana 28

Centenari Filippo, strana 25

Corradini Corrado, strana 23

Corradini Mauro, strana 22, 23

Dolzanelli Alfredo, strana 15

Dolzanelli Ludovico, strana 15

Dolzanelli Roberto, strana 12, 14, 20

Dottesi Laura, strana 43

Ettacani Silvia, strana 22

Fenaroli Eleonora, strana 15

Ferrari Francesco, strana 15

Ferri Fabrizio, strana 22

Fidanza Virgilio, strana 20, 23, 28, 30, 31, 32, 47, 62, 63

Filippini Cristian, strana 23

Ghirri Luigi, strana 21

Giappi Alessandra, strana 14

Goglio Alberto, strana 15

Goldin Nan, strana 43

Guiotto Giampiero, strana 23

Guzzi Anna, strana 15

Chiscuzzu Graziano, strana 28

Ilaman Haswani Alessandra, strana 15

La Rosa Domenico, strana 15

Magri Giovanna, strana 23, 27, 28, 52

Manetti Mauro, strana 15

Mantovani Giovanni, strana 22

Marasini Cristina, strana 35

Marenda Viviana, strana 15

Marra Massimo, strana 15

Martinelli Francesco, strana 13, 15

Martini Mattia, strana 28

Mauroner Damiano, strana 22

Migliaccio Franco, strana 22

Michals Duane, strana 43

Mizzotti Simone, strana 21

Morandi Albano, strana 15

Pansini Paola, strana 23

Pescara Walter, strana 23, 31

Picasso Pablo, strana 37

Radici Giuliano, strana 23

Reali Flavio, strana 28

Ricci Alessandra, strana 45

Sarli Renato, strana 28

Saudek Jan, strana 31

Stieglitz Alfred, strana 35

Sudati Nicholas, strana 36

Tanzi Chiara, strana 21, 41

Toselli Mattia, strana 21, 31

Tournachon Gaspard-Felíx „*Nadar"*, strana 10

Ungaro Valentino, strana 15

Zampatti Andrea, strana 23